

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
X Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

29 вересня – 1 жовтня 2016 року

Суми 2016

МОТИВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Економічна ефективність є єдиною раціональною причиною, яка може спонукати суб'єкти господарювання до здійснення екологічної модернізації. В іншому випадку сутність природоохоронних стратегій більшості суб'єктів господарювання проявляється як реакція на зовнішній тиск державних органів. В таких умовах не відбувається позитивних змін у характері відносин в системі «природа-суспільство». Суб'єкти господарської діяльності як різновид соціально-економічних систем повинні самі прагнути до позитивних трансформацій свого функціонування в світлі прогресу «зеленої» економіки, а система державного управління стимулювати їх прагнення в рамках законодавчого поля. Економічні суб'єкти можуть використовувати як стратегію автономної екологічної модернізації характеристик своєї діяльності, так і стратегію «піонера». Стратегія «піонера» екологічної модернізації допускає наявність тиску ззовні, причому основним завданням стає не реакція на сам тиск, а попередження розвитку негативних дій, тобто автономне удосконалення екологічних характеристик діяльності суб'єктів господарювання і, як нова природоохоронна стратегія, повністю спирається на внутрішні фактори щодо здійснення екологічної модернізації.

Екологічна модернізація соціально-економічних систем в сучасних умовах необхідна і має ряд передумов:

- по-перше, напрям розвитку нових типів стандартів соціально-економічного розвитку з часом лише зростатиме, тому й, екологічне регулювання буде відповідати більш жорстким умовам;

- по-друге, фінансові важелі та інші інструменти впливу на суб'єктів господарювання з метою їх екологічної модернізації набувають різних форм. До цього процесу залучаються не тільки міжнародні та державні органи, а й споживачі та інвестори. Мотиви «зеленого» споживання на ринку проявляються в силу етичних, культурних та психологічних факторів, в той час як інвестори більш вимогливі до екологічних характеристик виробництва на кожному етапі створення продукту, від етапу бізнес-планування до екологічної репутації бізнес-партнерів;

- по-третє, спостерігається зростання ринку екологічних товарів і послуг. Підприємства, які застосовують екологічні інновації та які впроваджують енергоефективні технології і далі займатимуть вигідні позиції на ринку;

- по-четверте, підприємства, які здійснюють екологічну модернізацію зможуть користуватися потенційними економічними вигодами на міжнародному ринку. До того ж зменшення внутрішніх витрат через економію ресурсів на підприємстві буде мати і зовнішній ефект.

Мотиваційні механізми екологічної модернізації включають такі напрями: 1) модернізація політики зростання попиту на екологічні товари та послуги на ринку (за рахунок державної підтримки); 2) модернізація політики стимулювання «зеленого» зростання бізнесу (за рахунок державно-приватного партнерства). Ці два напрями відрізняються один від одного: засобами мотивації; основним змістом; організаційно-економічною формою реалізації; умовами реалізації.

Мотивація модернізації політики зростання попиту на екологічні товари та послуги на ринку є необхідним засобом збереження якості навколишнього природного середовища для майбутніх поколінь на основі удосконалення вимог екологічної безпеки. Модернізація політики стимулювання «зеленого» зростання бізнесу – необхідність підтримки національного виробника, необхідність використовувати його соціально-екологічних переваг, більш повна інтерналізація екологічних витрат та ін.

Мотиваційні механізми екологічної модернізації базуються на таких принципах, які:

- стосуються якості механізму мотивації «зеленого» зростання;
- визначають доступність стимулів для всіх суб'єктів господарювання;
- дозволяють вимірювати ефективність дій;
- узгоджують цілі й методи рівнів влади й бізнесу;
- дозволяють планувати ресурсні можливості і обмеження;
- дозволяють враховувати пріоритети регіонального управління екологічної модернізації.

Названі принципи є також складовою процесу формування економічного механізму екологічної модернізації.

1. Стратегія «Зеленого» зростання ОЕСР – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: oecd.org/greengrowth.